

Uprava: Nebotičnik, Gajeva ul. 1. Telefon 38-55.
Ček. račun: Ljubljana št. 14.614. Izhaja vsak dan, razen ob ponedeljkih in po praznikih.

GLAS NARODA

Naročnina na mesec je 12 Din. Za tujino 20 Din.
Uredništvo: Ljubljana, Nebotičnik, Gajeva ulica št. 1. Telefon 38-55.
Rokopisov ne vračamo.

Št. 17.

Ljubljana, sreda 22. januarja 1936

Leto II.

Končno zmago v vsaki debati odnese ne tisti, ki je najglasneje govoril, marveč tisti, ki je najbolje molčal.

Clemenceau.

Dnevna pratika

Sreda, 22. januarja, 1936. Kato-ličani: Vincec. Protestanti: 9. ja-nuarja, Polijvtko.

Dežurne lekarne v Ljubljani
Leustek, Reseljeva cesta; Ba-hovec, Kongresni trg 12; Komos-tar, Vič — Tržaška cesta.

Vreme

Oblačno na Primorju in skrajnem jugu, deloma oblačno tudi v osta-lih delih države. Dežuje v okolici Sušaka in v Ljubljani. V zadnjih 24 urah je deževalo po vsej kra-levini. Temperatura se je povsod zvišala razen v severozapadnem delu države, kjer je nekoliko padla. Najnižja: Skopje 0 C, najvišja Er-ceg Novi +16 C.

Napoved za danes: Toplo vreme, pretežno oblačno in ponekod nekaj dežja. Sonce vzhaja ob 16.30.

Dunajska vremenska napoved: Spremenljivo oblačno vreme.

Gledališče

Drama

22. sreda: Vesela božja pot. Red Sreda.

23. četrtek: Bratomor na Metavi. Red Četrtek.

Opera

21. torek: Prešmentani grad. Red C.

22. sreda: Aida. Gostuje Marij Ši-menc. Izven.

Kino

Sreda, 22. januarja

Matka: Ljubimca.

Ideal: Fantom.

Union: Pri belem konjičku.

Sloga: Na vele mestni straži.

Sokol-Siška: Izgubljeni sin.

Kino Ptuj: V sredo 22. t. m. in četrtek 23. t. m. ob 20 »Živim in ljubim«.

Borza

Ljubljana, 21. januarja

Današnja povprečna vrednost tu-jega denarja

Dinarjev

1 hol. goldinar	29.78
1 nemška marka	17.93
1 belga	7.41
1 šv. frank	14.28
1 angl. funt	216.80
1 am. dolar	43.53
1 fr. frank	2.89
1 Kč	1.82

V privatnem klir'ngu

1 avst. šiling 9.37

Ne devaj plače pod zglavje! — Pohujšanje v mestnih hišah — Zakaj je obutev pri nas tako draga? — Draga grofova ljubica — Pazite na svoje suknje! — Obsojen zaradi odprave plodu — Kadilci pozor!

Vladar največjega imperija mrtev

Anglija je zavita v žalost

London, 21. jan. Reuter. Nj. Vel. kralj je umrl mirno ob 23.55.

Uradno poročilo, objavljeno kratko po polnoči, pravi: Nj. Vel. kralj je umrl mirno ob 23.55. Pri-sotni so bili: Nj. V. kraljica in njihova kr. visočanstva princ od Walesa, yorški vojvoda, kraljev-ska princesa in vojvoda in vojvo-dinja od Kenta. Buletin je podpi-san od treh zdravnikov: sir Fre-derik Evens, sir Stelly Hevet in lord Dowson of Pen.

Nj. Vel. kralj Jurij V. je začel izgubljati zavest okoli 5.30 popol-dne. Zdravniki pa so že mnogo izgubili vsako upanje, da bi ga re-šili. Znani londonski specialist in zdravnik za srčne bolezni dr. Mo-ris je zjutraj izjavil, da kralj ne bo mogel dolgo vzdržati in da je konec le še vprašanje nekaj ur.

Vteku današnjega dne bo mini-strski predsednik Baldwin britan-skemu narodu objavil smrt kralja Jurija V. in ob tej priliki imel pri-goden govor vsemu narodu.

„Kralj je umrl, živel kralj!“

Brž ko je notranji minister na poziv Nj. kr. Vis. princa od Wa-lesa ugotovil, da so z dravniki konstatirali smrt pokojnega kra-lja Jurija V. je dvorni glasnik po starem običaju objavil vladarje-vo smrt rekoč v francoščini: Kralj je umrl, živel kralj!

Takoj nato je prišel londonski župan, pozvan z brzojavom, da se kot zastopnik ljudstva prvi pokloni smrtnim ostankom pokoj-nega vladarja. Nato je župan od-redil, da se mora kraljeva smrt objaviti z zvonjenjem v cerkvi sv. Pavla. Nato je bila smrt kra-lja Jurija objavljena po lokalah, ki so bili nalepljeni ob vhodu v londonsko mestno hišo kakor du-di na vseh občinskih domovih v Angliji in na ograji Buckingham-skega dvora.

70 let — 70 častnih strelav

Danes ob 13. uri bo v cerkvi sv. Pavla prva služba božja za mir du-

Angleška kraljevska dvojica v kraljevskem ornatu.

ša pokojnega kralja Jurija V. Smrt-ni ostanki kralja Jurija bodo prene-seni v malo cerkev sv. Marije Mag-dalene, kjer bodo ostali, dokler se ne sestavi program pogrebnih sve-čanosti. Verjetno je, da bo ta pro-gram odločil, da se smrtni ostanki prenesejo v westminstrsko opati-o. Vsa javna poslopja v Veliki Brita-niji so izobesila zastave na pod droga in z vseh britanskih vojni-h ladij bodo izstrelili 70 častnih stre-lov (po starem običaju je teh čast-nih strelav toliko kolikor let je do-živel pokojni vladar).

Bolečina kraljice

Ko je prvi dvorni lord Dowso of Pei ugotovil, da je kralj Jurij umrl, je Nj. Vel. kraljica Mary, ki je dotedaj nepremično sedela ob postelji svojega soproga vstala in stokajoč objela svojega najsta-rejšega sina princa od Walesa,

ki je s smrtjo svojega očeta po-stal kralj Velike Britanije in ces-ar Indije. Med tem ko je novi vladar razburjen in bled s svoji-mi brati odšel v sosedno sobo, sta princesa in kentska vojvodinja odvedli kraljico, ki ni mogla več obvladovati svoje bolečine, v njeno sobo, kjer sta ostali pri njej.

Berlin, 18. jan. DNB. Današnji li-sti pišejo, da se bo svet DN tudi na sedanjem zasedanju moral ukvarjati z nekaterimi pritožbami gdanske opozicije. »Völkischer Beobachter« pravi, da je Nemčija trdno odločena v bodoče skrbno zasledovati razvoj in usodo mesta Gdansk in da DN zdaj, ko se je politični položaj v svobodnem me-stu Gdanku razčistil, kakor še ni-koli doslej, dejansko nima več mo-ralne pravice vmešavati se v no-

Nadaljne najnovejše vesti na str. 7.

Zakaj se smehlja gospa Ivanka?

Zlobni jeziki sosed pravijo, da gospa Ivanka obeša samo lepše kose, - zaprane pa, da skrivaj suši. Temu se gospa Ivanka smeji: Moja tajnost imeti lepo belo perilo je pri vsakem trgovcu naprodaj. Imenuje se terpentinsko milo Zlatorog, ki opere vse povrsti tako temeljito, da je po pranju lepše kot pa novo.

Zlatorogovo TERPENTINOVNO MILO

Dnevna kronika

× Drž. klasična gimnazija proslavi petek 24. t. m. 2000 letnico rojstva rimskega pesnika Horacija v dvorani Filharmoničnega društva na Kongresnem trgu. Začetek ob 18. Vstopnine ni.

× Hišne posestnike in upravitelje v Ljubljani, ki še niso pobrali pristoječega davka, prosi mestni socialni politični urad, naj to store vsaj prve dni februarja. Ta prošnja velja tudi za delodajalce, da čimprej plačajo po 4 Din na mesec za vsakega uslužbenca.

× Marij Šimenc bo gostoval v sredo 22. t. m. v ljubljanski operi v Verdijevi Aidi. Pel bo vlogo Radamesa.

× Tečaj bolgarskega jezika priredi tudi letos Jugoslovansko-bolgarska liga v Ljubljani. Prijavite se tajniku V. Bučarju, Miklošičeva cesta 22, (Delavska zbornica, NSZ).

× Alpinistična šola. V torek ob 20. bo predaval dr. Bohinec o ledeni dobi in njenih vplivih na naše ozemlje v verandi hotela Union.

× Posebno slovesna in lepa je bila proslava rojstnega dne kraljeviča Tomislava v Trbovljah. Priredil so jo gasilci. Rudniška četa je priredila lepo uspelo akademijo z alegorično sliko. Četni zbor je zapel gasilsko himno. Povevodji Jermanu ob tej priliki čestitam. Pozornost je vzbudil tudi orkester gasilske čete steklarne Hrastnik. Tudi telovadne točke so vsem ugajale.

× Sokol L. Ljubljana — Tabor vabi članstvo na 28. redno gl. no skupščino, ki bo vsredo 29. t. m. na Taboru.

× Tatovi ga imajo na piki. Kmetecu Jožetu iz Cirkovcev so pred dnevi tatovi odnesli sodček vina, ko se je pomudil pri Logerju Antonu v Dragonji vasi. Ko je čez nekaj dni zopet obiskal Logerja, mu je pa tat odpeljal izpred hiše kolo, r. so ga potem našli razdejanega na dvorišču.

× Surov napad. Pri Sv. Vidu niže Ptuj so v nedeljo neki pretepači napadli viničarja Hvalca Antona, ko se je vračal v družbo dveh tovarišev v domov. Oklali so ga z nožem v pleča.

× Zanimivo predavanje bo priredila ženska sekcija Krajevnega odbora Jadranske straže v Ljubljani o priliki svojega članskega sestanka 22. t. m. ob 20. v salonu restavracije Zvezde. Predavala bo umetnica ga. Marija Vera o Šekspiru in nekaterih njegovih likih. Vstopnine ni.

Maribor

× m— Narodno gledališče. Sreča, 22. januarja: Zaprt. — Če-

Monter ljubljanske kukavice mrtev

Ljubljana, 21. jan.

V ponedeljek okrog 18. je monter naše radio-postaje v Domžalah, Ivan Povše, priklopil postajo na zvezo s studijem v Ljubljani. Kukavica pa se vzlic temu ni pravočasno oglasila. Tedaj poslusalci pač niso še slutili, da je za tonilo v trenutku življenje človeka, ki je toliko večerov spajal svet z nami.

Monterju Povšetu se je zazdelo, da ni nekaj v redu v aparatih. Prestopil je varovalno vrstico v visokofrekvenčnem oddelku, segel je z roko k stikalom, pri tem je pa prišel v stik z 10.000 voltno napetostjo ter z drugo roko z ozemljenim aparatom. Nastal je kratek stik, avtomatske varovalke so odskočile, toda Povše je

bil že mrtev! Da se to ne bi zgodilo, bi bil nesrečnež popolnoma zgorel! Še danes so našli na aparatih kosce njegove kože.

Oddaja se je na ta način avtomatsko prekinila, da pa niso takoj sklopili aparature je vzrok v posebni komisiji, ki je preiskala ves slučaj da je postaja nato po dve in pol urni zamudi začela z oddajo. Komisijo so tvorili gg. prof. Ozana, domžalski zdravnik dr. Kremžar ter orožniški podnarednik.

Pokojnik je bil vesten uslužbenec. Star je bil šele 47 let ter samskega stanu. Nad eno leto se je vežbal v znani elektro tovarni Lorenz v Berlinu v radio-elektrostroki! Zapušča očeta ter dve sestri!

Suknje romajo...

Ljubljana, 21. jan.

Naj mi nikar nihče ne zameri, ker tega nisem pogruntal jaz. Sem kristjan in vem, da romajo prav za prav pobožni verniki in spokorniki, naša policija pa pravi, da so iz Ljubljane jele romati tja doli na jug — zimske suknje.

V eni sami noči so zdaj iz javnih lokalov odšle kar štiri, pač v družini, da jim ne bo dolg čas.

Kdor torej hoče, da mu zimska suknja ohrani zvestobo, naj ostane lepo doma ali naj vsaj suknje nikjer ne odloži. Je namreč zadeva taka, da so se naše suknje zaljubile v bosanske junake in odhajajo z njimi.

Prej pa ne gremo dam

si je mislila služkinja, ki je okradla svojega službodajalca in jo popihala iz Ljubljane.

Kod in kako je hodila, zgodovina za zdaj še molči. V Ljubljano ji nikakor ni dišalo, dokler ni bila suha ko poper. Tedaj se

trtek, 23. januarja ob 20. uri: »Bajadera«. Red C.

m— Kino. Grajski: Sijajna veseloigra »Katja«. V glavni vlogi Szöke Szakall in Otto Walburg. — Union: Do vključno srede »Viktorija« po romanu Knut Hamsuna. V glavni vlogi Luiza Ulrich.

m— Lep uspeh Iva Lešnika. V

je spokorno vrnila in jo je usmiljeno sprejela policija v svoje varstvo. Zdaj dekle nemara poje: »Ljubo doma, kdor ga ima«.

Radio Ljubljana

Sreda, 22. januarja. Ob 12: Spomini na Joh. Straussa (plošče), 12.45 poročila, 13: čas, poročila, 12.15 Slavni tenoristi (plošče), 14: vreme, borza, 18: Otroška ura: (Mileva Boltar), 18.20 Storžek in njegovo burkasto življenje (14. slika), Storžek postane deček, 18.40 Pogovori s poslušalci, 19: čas, vreme poročila, 19.30 Narodna ura: dr. Dušan Stojanović predava o našem lanskem kulturnem življenju, prenos iz Beograda, 20: Liszt: Kristusoratorij, prenos z Dunaja, 22: Radijski jazz. Konec ob 23. uri.

Gandhi, voditelj vseindijskega pokreta, ki je pred kratkim resno obolel, ozdravlja. Napovedal je že zopet več shodov ter je tudi že na poti v Bombay in Ahmedabad.

soboto zvečer je bila v Gambri novi dvorani šahovska simultanka mladega mojstra Mariborčana Ivana Lešnika. Simultanka se je udeležilo vsega 43 igralcev. Trajala je do 6. ure zjutraj naslednjega dne in je bil ob koncu rezultat naslednji: Lešnik je zmagal v 32 partijah, 4 je igral remis, 7 pa jih je izgubil.

m— Bratko Kreft režira. Znan ljubljanski režiser in pisatelj Bratko Kreft bo v kratkem pričel z mariborskim ansamblom študij veseloigre »Karijera kancista Vincinga«.

Škode je 30.000 dinarjev in je krita z zavarovalnino. Ogenj je bil najbrže podtaknjen.

m— Polovična vožnja za Maribor. Prometni minister je dovolil za vse udeležence smučarskega državnega prvenstva, ki bo 25. in 26. januarja v Mariboru 50% popusta na železnicah.

m— Vlomilci na delu. Preteklo soboto popokne so stanovanje posestnika Vinka Klemenčiča na Tržaški cesti obiskali še netzsledeni vlomilci. Skozi odprto okno so prišli v stanovanje in prebrskali vse omare. Plen je bil precej obilen. Odnegli so vso zlatnino in več braljanov o skupni vrednosti 9000 dinarjev.

Celje

e— Mestno poglavarstvo opozarja hišne posestnike, da so dne 1. januarja 1936, zapadle v plačilo občinske naklade, in sicer najemniški vinar za proračunsko razdobje od 1. I. do 31. III. 1936., vodarina, kanalska pristojbina in števina za proračunsko razdobje od 1. X. do 31. XII. 1935. Stranke morajo vse te zapadle obroke plačati pri mestni blagajni do 31. januarja t. l. Po preteku tega roka se bodo zaračunale zakonite 6% zamudne obresti.

e— Umrla je Franciška Glasner, rojena Blasina, vdova po majorju in tehniška paznica v pokoj, stara 73 let v Kasezah pri Petrovčah. V bolnici pa je preteklo soboto umrla 41 letni kočar Tržan Matija iz Slivnice.

e— Kvaternikovo posestvo tako zvan Kristinin dvor v Medlogu pri Celju, bo kupila celjska občina za 1.390.000 Din. Tam bo zgradila po tem mestno uhožnico. Nakup mora dovoliti le še višja oblast.

»Slovenec« in Hrvati

Pod naslovom »Mi in Hrvati« piše »Slovenec« na uvodnem mestu med drugim: »Hrvatsko vprašanje obstoja, pa naj bo tega ali onega značaja, in to fatalno dejstvo čutimo skoraj že osemnajst let, od ustanovitve države do danes. Dokler se to vprašanje ne spravi s sveta, bo kakor mora tlačilo vse naše politično življenje preprečevalo njegovo usmeritev v normalen tir in vezalo velik del naših tvornih političnih sil ter jih hromilo, da bomo kakor velikan, ki hodi na eni sami nogi in ne more prav naprej vedno in povsod vlačiti za seboj svoje »bolno vprašanje«, ki mu brani poln zalet in razmah. Dokler bo hrvatsko vprašanje pri našem razvoju stalo na strani in ne bo samodelavno vključeno v krvotok jugoslovanskega državnega življenja in ustvarjanja, ne bomo pomenili tega, kar bi lahko, in se ne bomo mogli uveljaviti na nobeno stran z vso težo in silo svoje skupnosti, ki je brez polnega in prostovoljnega sodelovanja hrvatskega naroda okrnjena«.

Župan dr. Adlešič v Beogradu zaradi Ljubljane

Beograd, 21. jan. ž. Tu se že dva dni mudi predsednik ljubljanske občine g. dr. Juro Adlešič. Ljubljanski župan je obiskal Beograd v zelo važnih gospodarskih i prosvetnih zadevah, zlasti glede posojila Drž. hipotekarne banke v znesku 30—40 milijonov Din, s čemer bi mestna občina vrnila del dolga pri Mestni hranilnici. Poleg tega je g. predsednik še interveniral glede vprašanja ženske gimnazije, monopolizacije knjig, kredita za trasiranje ceste Ljubljana—Sušak, trgovske akademije, nove mestne bolnišnice, sestave obč. proračuna in drugem.

Ante Kornič spet odlikovan

Na mednarodni fotografski razstavi v Antwerpenu je razstavilo 449 fotografskih umetnikov iz 30 držav vse ga sveta. Iz Jugoslavije je strogo razsodišče sprejelo na razstavo dela članov ljubljanskega Fotokluba Frana Bazija, Petra Kocjančiča, Anteta Korniča, Jana Kovačiča, Marijana Pfaiferja in Josipa Pogačnika ter Zagrebčana Milana Freunda. Že to je izredno velik uspeh, da je bilo na tako veliko razstavo sprejetih toliko naših del. Nagrad je bilo 14, in sicer ena zlata, 4 srebrne in 9 bronastih medalij, ki je bil z njo odlikovan tudi ljubljanski mojster Ante Kornič, ki si je na najrazličnejših razstavah sveta priboril že toliko odlikovanj in priznanj, da ga fotografski svet šteje med svetovne mojstre. Častitamo!

Draga grofova ljubica

Novi Sad, 20. jan. Novosadsko kasacijsko sodišče je izrekel sodbo v zelo zanimivni procesu. Znanega veleposestnika grofa Frana Semberna je tožila neka Teka pl. Radony za odškodnino 250.000 Din z obrestmi.

Teka je živel na Dunaju, kjer je bila poročena z nekim oficirjem. Ko se je ločila, je postala grofova ljubica in je živela v njegovi palači na Dunaju. Bila je obenem njegova tajnica in je izplačevala zanj denar in mu vodila posle.

Pred štirimi leti sta se pa razšla. Zaradi tega je Lepa Teka vložila tožbo in zahtevala veliko odškodnino. Grof je zahtevo odklonil, pač pa se je odločil, da ji po svoji smrti zapusti pol milijona dinarjev. Lepa Teka pa se ni zadovoljila s to rešitvijo in je zahtevala takoj odškodnino 250.000 Din. Sodišče je ugotovilo, da ima pravico za odškodnino in je grofa obsodilo. Razen odškodnine ji mora plačati tudi 90.000 Din obresti.

— Pomisli, včeraj sem bral, da kamele lahko tri tedne delajo, ne da bi kaj pile.

— Pa to vendar nič ni! Jaz lahko tri tedne pijem, ne da bi kaj delal.

— Se morda spominjate, da je toženec imenoval tožnika »kamele«?

— Nel! Toda, čim bolj ogledujem tožnika, tem verjetnejše se mi to zdi.

Domislice

Na teže je zadovoljiti tiste ljudi, ki pravijo, da so z vsem zadovoljni.

Plačo v zglavju mlade učiteljice je izvohal vlomilec

Radeče, 21. jan.

Kraj Razbor je hribovska vas, sredi poti med Bregom pri Sevnici in Lisco, ki je znana daleč naokoli kot zelo priljubljena izletna točka. V Razboru je dvoletna šola, kjer poučuje poleg šolskega upravitelja tudi učiteljska pripravnica gđc. Kalan Ana, doma z Gorenjskega.

Pretekli ponedeljek, ko je šla zjutraj v šolo, je zaprla hišna vrata kaplanije na ta način, da je potegnila kljuko iz vrat ter jo skrila na določeno mesto.

To priliko je porabil neznan vlomilec, ki je vlomil v kaplanijo ter pobral iz stanovanja stvari, ki so se mu zdele količkaj vredne. V sobi je vse premetal in razdejal. V zglavju je našel zavoj denarja, t. j. plačo, ki jo je

učiteljica prav kar dobila za mesec januar. Odnesele ji je tudi zlato zapestno uro ter zlat prstan. Obložil se je tudi z dobrotami, ki jih je učiteljica prinesla z doma. Vzel ji je potico in klobase ter se z njimi mastil po sobi tako, da je našla učiteljica drobtine in špilje klobas vse križem po sobi.

O vlomu je takoj obvestila svojega šefa g. Valjavca, ki je obvestil orožniško postajo na Zidanem mostu. Pričakovati je, da bo vlomilec prišel v kratkem v roke pravice.

Samotna kaplanija ni primeren bivališče za mlado učiteljico. Pred vlomilcem ima sedaj velik strah, zato se je preselila h gospe upraviteljevi v šolo.

Ali ste kaj zvonil?

Ljubljana, 21. januarja.

Niš posebnega se ni zgodilo: stoka tu in tam čmerika. Ljubljancem pa, ki je bolj vedre volje, se smeje, ko sliši, kako so vrli mitničarji privedli

lov na vino

Z dolenjske strani je nekdo hotel dobrim ljubljanskim srajcem privoščiti nekaj božje kapljice. Pripeljal je proti mestu dva sodčka vinca rujnega. Tam nekje pri Rakovniku je zavil s ceste in vozil po Golovcu, da bi pri vojaškem strelišču spet prišel na cesto. Mitničarji pa so tudi »oko vest«, ki bdi nad mestnimi dohodki, in so ga zalotili. Z vincom ni bilo nič, pač pa so pisali mitnino in še kazen povrh.

Ali ste kaj zvonil?

Je začudeno vzkliknila na Mikloševci cesti dama zrelih let, ko jo je ognjevit kolesar podrl nenadoma po tleh. Dama je imela toliko smisla za predpise in red, da je čisto pozabila nase in na svoj položaj. Čeprav so se ji krila zavihala skoro čez glavo, je le klicala za kolesarjem, kako je bilo zastran zvonjenja. Ko je spoznala, da jo je nerodni neznanec že popihal, se je šele spomnila nase in spoznala,

da že predolgo razkazuje zijalom bogastvo svojih čipk. Tedaj se je sramežljivo vzravnila in poravnala in s protestom odšla svojo pot.

S kolesom pod konja

se je za kratek čas s prešernosti, ki jo rodi vino, na Karlovski cesti malo pred mostom pognal neki veseljak iz ljubljanske okolice. »Mislite, da si ne upam?« je dejal tamkaj službojučemu stražniku. Preden je ta domel, da jemlje neznanec za res, je ta že z vso silo pritisnil na pedale in z največjo naglico zavozil pod konje, ki so bili vpreženi in so na srečo leteli v zmernem tempu.

Srečnemu naključju in prisebnosti voznika se ima možakar zahvaliti, da se ni zgodilo kaj hujšega. Konja sta sicer mahoma obstala, vendar je manjkalo samo za las, da lahkomiselni vinski brat ni prišel pod kolesa. Ljudje so se prestrašili, veseljak sam pa je tudi po dogodku ohranil dobro voljo.

»Saj se še balanca! ni ukrivila«, je dejal, ko se je izmotal izpod konj. Zdelo pa se mu je vendar potrebno, da izgine, in jo je res na svojem kolesu odkuril, preden so se prisotni prav zavedeli, kako in kaj je bilo.

Dr. Koporc je kriv da je umrla Marija Kalan — Obsojen

Zagreb 21. jan.

V ponedeljek je bila izrečena obsodba nad zagrebškim zdravnikom dr. Koporcem, ki je bil obtožen, kakor smo pred tednom obširno poročali, da je odpravil plod Mariji Kalan ter je pri operaciji tako neprevidno ravnal, da ji je predrl maternico in je nesrečnica tri dni nato umrla. Obtožen je bil po paragrafu 172 in paragrafu 263.

Malomarna operacija

Mali senat v Zagrebu s predsednikom dr. Novakom je izrekel obsodbo, da je dr. Koporc kriv, da je 26. avgusta po privolitvi Marije Kalan odstranil njen poldrug me-

sec star plod, ne da bi se preje prepričal o njenem zdravstvenem stanju, ter da je bil pri operaciji zelo nepreviden in jo je izvršil brez zadostne pažnje ter nevestno, tako da ji je predrl maternico. Kot zdravnik-ginekolog bi moral to opaziti in vedeti, da ima taka poškodba za posledico vnetje trebušne votline in navadno smrt bolnice. Bolnice tudi ni poslal v bolnišnico, kjer bi jo morda edino mogli še rešiti, temveč je dovolil, da se je z avtotaksijem odpeljala domov, kjer je tretji dan umrla.

Kriv njene smrti

Zaradi tega je kriv in se obsoja na 5 mesecev strogega zapor po-

gojno na tri leta. Plačati mora tudi stroške za sodno postopanje. Sodba se je opirala na izjave samega dr. Koporca ter na izjave zdravnikov strokovnjakov ter zagrebške medicinske fakultete. Dokazano je, da je smrt Marije Kalanove zakrivil zdravnik dr. Koporc in da je po njegovi krivdi bila predrti tudi maternica. Četudi ne bi takoj opazil, da se je to zgodilo, bi moral opaziti pri ponovnem pregledu. In četudi je prišla Kalanova k njemu že s poškodbo v maternici, če si je skušala sama odpraviti plod ali to storiti s pomočjo koga drugega, bi moral dr. Koporc, ko je prišla k njemu in ga prosila za pomoč, najprvo ugotoviti njeno stanje in jo natančno preiskati, preden je izvršil operacijo. Dr. je bolnico obiskal po operaciji na domu in bi moral tedaj ugotoviti njeno nevarno stanje ter vse ukreiniti, da bi jo rešil.

Sodišče je upoštevalo dosedanje neoporečnost dr. Koporca in njegovo delno priznanje. Zato ga je obsodilo samo pogojno na tri leta. To se pravi, da mu kazni ni treba odsedeti, če v treh letih ne bo obtožen zaradi sličnega delikta. Dr. Koporc se ni zadovoljil z obsodbo in si je pridržal pravico za tridnevni premislek.

Profesorjev sin izginil

Zagreb, 20. jan.

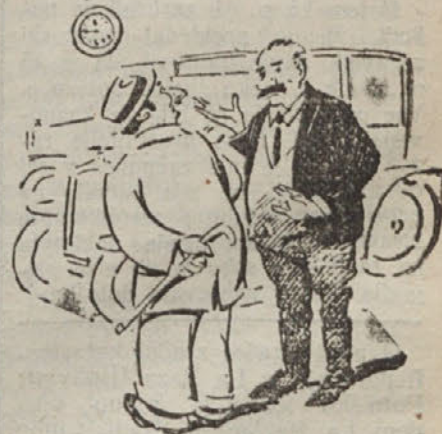
Na prav zagoneten način je izginil iz Zagreba Ivica Donsany, sin profesorja. Zanimivo je že to, da fant, ki je star 16 let, ni morda študiral, temveč je bil soboslikarski pomočnik. Oče profesor je najbrže menil, da se mu bolje godilo, če ga ne sili v intelektualno poklice.

Pred dnevi je fant zjutraj odšel z doma, ne da bi komu povedal, kam gre. Vrnil se ni več. Oče ga je nekaj dni iskal, naposled je prijavil policiji, da je sin izginil. Fant ima temno plave lase, blede polt sivo obleko, črno zimsko suknjo in črne polčevlje.

V Bosni kose deteljo

Sarajevo, 20. jan.

Ne samo pri nas v Sloveniji, tudi v Bosni se je temperatura dvignila od ničle na 12 in več stopinj Celzija. In tudi v Bosni cvetijo teloh in raste celo detelja. V Goropec planini so te dni nabrali izletniki šope cvetočega teloha, v vasi Radavi so pa videli seljake, ki so kosili deteljo visoko okoli 25 cm.

— Od vsega premoženja mi je ostal samo še moj trgovski talent.

— Nič zato! Revščina ni sramota!

Oglasí v našem listu
so poceni in uspešni

Koliko je vredna lepota

Na 44.000 Šilingov (350.000 Din) je civilno sodišče na Dunaju ocenilo lepoto mlade gospe, ki je vsled avtomobilske nesreče izgubila oko in odnesla še druge poškodbe, ki so ji vedno kazile obraz. Sodišče je izreklo, da je ta vsota prej prenizka kot previsoka, ker je razen telesnih bolečin treba upoštevati tudi duševne muke, ki jih trpi ta prej lepa, sedaj pa tako pohabljen ženska. Odškodnino bosta morala plačati neki zdravnik, ki je pri nesreči avto šofiral, in pa dunajska cestna železnica, s katero je avto karamboriral.

Obsojeni na stradanje

So poklici, v katerih je brezposelnost nepreklicna, to je definitivna; torej bi tudi tedaj ne prenehala, ako bi bilo konec gospodarske krize. K tem poklicom prištevajo zadnje poročilo, mednarodnega odbora za delo v Ženevi duševne delavce. V večini držav narašča število akademikov od leta do leta; istočasno pa se zmanjšuje število prostih mest (v Nemčiji je leta 1928, dve leti pred izbruhom krize, še 7300 inženjerjev moglo dobiti posla, tri leta nato samo še 1778. Na Poljskem so šteli lani 170.000 brezposelnih akademikov vseh strok, ko ima ta država že itak ogromno število 570.000 uradnikov. Tudi v Švici je v tehničnih poklicih tretjina brez zaslužka.

Še pred 20 leti je bil inženjirju ves svet odprt; kot pionir tehnične napredka je bil povsod dobrodošel. Danes se tudi države, ki bi lahko prenesle večje množice naseljencev, zapirajo proti tujim delovnim močem oziroma kakor proti zločincem. Francija je te dni določila kazen za imigrantce, ki prot. ukazu izгона ostanejo v deželi ali se tja vrnejo, na šest mesecev do dveh let. Kam to vodi?

Strahotne ugotovitve

Zagreb, 20. jan. Poročali smo včeraj, da zagrebska policija temeljito čisti mesto. Iztrebiti hoče predvsem gnezda nemorale. V Branimirovi ulici so v neki zakotni krčmi ujele pri raciji osem deklet, ki so se preživljale z nemoralnim življenjem. V drugih beznicah so pa našli še 16 takih deklet.

Potem ko so jih zaslišali na policiji, jih je pregledal policijski zdravnik, ki je ugotovil, da je 15 okuženih s težko spolno boleznijo. Vse potepuhinje so bile že kaznovane zaradi tajne prostitucije razen ene, ki je bila začetnica v tej obrti. Policija bo zdaj stonila na prste zlasti hišnim posestnikom in strankam, ki so dajale dekletom na razpolago sobo in jih niso prijavile, kakor zahtevajo določbe.

O novi strašni zračni katastrofi poročajo iz La Paza (Bolivija): Potniško letalo, ki redno vozi med La Pazom in Cochabambo je eksplodiralo in padlo na zemljo. Pilot in vseh 12 potnikov se je ubilo. To je v enem tednu tretja velika letalska nesreča, ki je zadela Ameriko. Sicer so pa astrologi napovedovali, da bo minuli teden zelo kritičen za motorna vozila, in je bilo po svetu res takih nezdod.

Slike iz sodne dvorane

Pohujšanje v mestnih hišah

Ljubljana, 21. jan. Mestna občina ljubljanska ima toliko svojih hiš, da sama ne ve koliko, vendar se pa lahko reče o prav vseh, da stanovalci v mestnih hišah z največjo vneto gledajo na moralo — svojih sstanovalecev. S te strani so pa natančni in bistrovidi ter občutljivi bolj kakor svetnice božje, da govorice in zgražanja ni konca ne kraja. Kar je pa s te strani posebno prijetno v mestnih hišah, je pa predvsem to, da lahko stanovaleci delajo pritožbe in dajejo »topogledna« opazanja tudi na protokol. »To — pogledni« ali »to — pogladni« protokoli naraščajo in naraščajo, naposled imajo pa na magistratu spet zanimiv fascikel za kratek čas in za arhiv, na št. 28. pa najlepšo tožbo.

Vesela vdola

Toži vdova Tončka, rdeča, okrogla ženica srednjih let. Na vsak način mlada »vdola«, saj še ni dolgo, kar ji je mož umrl. Čudak je bil in samosvoj in, ko je ležal na parah, pravijo priče, se je ona smejala in kvantala — s pričami. Čez nekaj dni si je pa dala napraviti trajno ondulacijo, kakor se spodobi mladi, veseli »vdoli«!

In protokoli ter priče tudi pripovedujejo, da so jo iz Svabičeve ulice, kjer ji je umrl mož, preselili na grad, ki ima v aktivih tako slikovito in značilno ter jasno ime »Grajska planota št. toliko in toliko«. Bog varuj, da bi birokrat kaj imenoval s pravim imenom! Torej, preselili so jo, da bi je staro stanovanje vedno ne žalostilo s spomini na čemerne, bolnega moža.

Grajska planota št. toliko in toliko ima po 600 stanovalecev in še enkrat toliko oči in seveda tudi še enkrat toliko tankih ušes, če ni slepih in gluhih vmes. Glede nadziranja morale in opazovanja nemorale je pač popolnoma vseeno, če imaš oči in ušesa, saj ti ostane še nos, ki je posebno ustvarjen za take stvari!

Sodnik g. Smale resnobno čita protokole in zaslišuje priče. Toda pri-

čam očitno peša spomin. Ali vendar smo izvedeli, da so moški hodili k »vdoli«. Bosanec in piskroveze in mnogo drugih. Kaj se je godilo za zaprtimi vrati, nikdo ne more priseči, pač so pa v stanovanje nosili pijačo in na hodnik se je slišalo smejanje, vpitje in cviljenje. Tudi Gizela je hodila, a jo je sosed vrgel ven. Ves hodnik je bil ponebežen, na stranišču pa tako, da so sosedje morali hoditi v gojzericah. Tudi delavci »iz bednostnega fonda« so dajali za pijačo, toži protokol. Mnogo pijače »iz bednostnega fonda« menda ni moglo biti, a moralno ogorčenje in tudi nevoščljivost imata pač velike oči! Vpričo otrok se je »kuševala« in jih puščala same, ona je pa lumpala, vendar jih je pa imela čedno oblečene.

Zakonce je razburjala

pišejo protokoli, in strašno so se razburjale ljubosumne ženske, prave zakonske in morda tudi druge. Vsi prijatelji so jo zapustili pri razpravi!

Edino Bosanec se je viteško zavzel za njo. Vsak dan je bil pri njej, večkrat pa tudi s svojim sstanovalecem, a nikdar ni bilo veseljačenja. Tudi njegova gospa je hodila k njej v vizite. Pa je tožilka energično zahtevala, naj visoko sodišče pričo vpraša tudi glede njunega, od priče zatrdjanega ljubavnega razmerja. Sodnik je pa to kar odločno odklonil.

Imela je seveda svojega advokata, ki je pa predlagal preložitve zaradi zaslišanja novih prič in tudi zato, ker akta še ni utegnil preštudirati. Kar snela ga je nekje in že je bil pri razpravi! Toženega grajskega oskrbnika in hišnika je pa zagovarjal dr. Milan Šubic. Zato ga je tožila, češ, da je poročal laži. Vestni mestni uslužbenec je bil pa oproščen, ker se je sodišče iz vseh okolištin prepričalo, da mu je uspel dokaz resnice.

Toženka bo plačala stroške, deložirali so jo pa že prej v gradu. Ali je sedaj mir v grajski republiki? In še en »?«

Namesto hvaležnosti — burklje

Žalosten dogodek v bližini Kamnika

Kamnik, 21. jan.

Priča nenavadne podivjanosti je sledeči dogodek, ki se je predvečerašnjim odigral v bližini Kamnika. — Noč hudega sluteči Srtar Janez, delavec doma iz Godrča, se je na ta dan zvečer vračal iz mesta domov. Mimogrede se je spomnil, da je pred kratkim posodil Bernatu majhen možnar, kakršnega rabijo za slavnostno streljanje. Da ne bi mu bilo treba drugič ponj, se je kljub poznji uri oglašil še pri Bernatu. Ker so bili domači že vsi pri počitku, je kar skozi okno zaupil tovarišu po kaj je prišel.

Spočetka se mu nihče ni oglašil, ko pa je ponovno poklical, je slišal, kako je oče dejal sinu, naj da Janezu z možnarjem po glavi. V tem trenutku so se že tudi odprla vrata in na Janeza se je z burkljami navalil domači sin Ber-

nat, ki ga je z njimi obdeloval tolko časa, dokler Janez ni obležal.

Težko ranjenega in skoro nezavestnega Srtarja so domači takoj odpeljali k zdravniku v Kamnik, ki je ugotovil težko poškodbo na temenu in 6 cm. dolgo rano nad desnim sencem, obenem pa tudi močen pretres možganov. Radi teh nevarnih poškodb je bil Srtar prepeljan v ljubljansko bolnico, nasilnega Bernata so pa aretirali kamniški orožniki, baš ko je ponovno stopal iz cerkve, kjer je med fanti že raskladal svojo junaštvo. Žalosten dogodek je pri vseh zapustil težek utis, saj v našem srezu že dolgo nismo beležili tako sirovega dejanja.

»Včeraj ste rekli, da je vaša gospa soproga hudo bolna. Danes sem jo pa videl v modni trgovini.

»No, da — to je njena lekarna.«

Ellsworth rešen

Raziskovalec južnega tečaja Lincoln Ellsworth je po poročilih kaptana ladje »Discovery II.« najden in z njim tudi njegov spremljevalec Kenyon, ki sta oba zdrava že na la-

Lincoln Ellsworth

dji. Letalca pripovedujeta, da jima je 83 km pred Malo Ameriko zmanjkalo bencina in sta bila prisiljena nadaljevati pot s sankami proti morju.

Konec novembra se je sloviti raziskovalec Antarktike dvignil z letalom na pot proti južnemu tečaju. Kmalu ni bilo več vesti od njega in ves svet ga je smatral za izgubljenega, zato je pa Anglija sedaj v tem večjem razburjenju in zahteva potrdil in podrobnosti rešitve.

Ko je »Discovery II.« priplula v Kitov zaliv, so z ladje na ledu opazili oranžen šotor. Spustili so takoj raketo v zrak, vendar pa od šotora ni bilo odgovora. Nato so poslali letalo do Male Amerike in pojavil se je Kenyon, ki so mu s padalom vrgli hrane in pisma. Rešeni je takoj prihitel blizu in se srečal tudi že z reševalci ki so prišli z ladje.

Samomor odpuščene služkinje

Zagreb, 20. jan.

Strah pred brezposelnostjo danes že tako vpliva na marsikoga, da mu vzame sleherni vero v življenje. Včasih ljudje niso tako hitro obupali. Če je kdo izgubil službo, je vedel, da bo prej ali slej dobil drugo kje drugje. Danes je možnost za brezposelnega, da bi dobil novo službo, zelo majhna. Zato ni čudno, da je danes tudi odpoved službe lahko povod za samomor.

Tako se je zgodilo tudi s služkinjo šele 22 let staro Angielko Kotali, ki je služila kot kuharica pri neki družini v Draškovičevi ulici v Zagrebu.

Gospodinja Gizela Müller ji je odpovedala s prvim februarjem, ker je ni več potrebovala. Razumljivo je, da tudi gospodinja danes štedijo na vseh koncih in krajih. Marsikatera mora opravljati tudi dela, za katera je imela preje služkinjo.

Angielka je torej obupala. Namesto da bi legla počivati, je legla na tla v kuhinji in si vtaknila plinško cev v usta. Našli so jo še o pravem času in jo odpeljali v bolnišnico, kjer so ji rešili življenje.

Kmetič prinese k urarju petelina. Prosim, da bi pogledali, kaj mu je. Prej je zapel ob štirih jutraj, zdaj pa se oglasi šele o sedmih.

Naši v Ameriki

Smrt ga je objela pri delu. Iz Plainfielda poročajo, da je nenadoma umrl 5 let stari Martin Ogorevc. Delal je v Bloomfieldu. Med delom je omahnil in se zgrudil ter bil pri priči mrtev. Rojen je bil na Marlem vrhu pri Brežicah. Za njim žalujejo žena, ki je po rodu Čehinja, sin, dve hčeri, bratranec F. Hotka in sestrčna Neža Jurkas. V stari domovini pa ima še brata in sestro.

Umor iz usmiljenja

V Newarku so po dvanajstih zasliševanju zaprli 58 let staro go. Elizabeto Tramšek. Obdolžena je, da je zadavila svojo mater, ki je bila na smrtni postelji. Bila je več let hudo bolna za jetiko. Zadnje čase je čakala v mukah in trpljenju samo še na smrt. Hčeri se je neno počasnno umiranje zdelo krivično in je mater sama z rokami zadavila.

Avtomobilska nesreča. V Nottinghamu se je na Silvestrovo prijetila nesreča Johnu Gerlu, staremu 38 let. Avto, ki ga je šofiral nek 22 let star R. Zilke, je hotel prehiteti Gerlov avto. Zavozil je pa v avto in Gerl ter njegov spremljevalec 38 let stari Leo Bostančič sta bila precej ranjena.

Po lahki operaciji je nenadoma umrl v Gilbertu 68 let stari Jerry Rakovec, doma nekje na Gorenjskem. Pravijo, da je zapustil precej premoženja v rudniških delnicah. V West Nextonu je umrla 42 let stara Mary Urbanija. Bolehala je nad leto dni. Doma je bila iz fare Vrhpolja pri Moravčah. Za njo žalujejo soprog in pet otrok.

Aretiran izsiljevalec

V St. Louis so aretirali Hrvata dentista dr. Puharicha, ki je obtožen, da je hotel izsiljevati denar. Župnik Filip Separović mu je posodil okoli 500 dolarjev. Župnik Separović je namreč sam študiral zobozdravilstvo in se je tedaj seznanil s Puharichem. Namesto da bi denar vrnil, je Puharich pisal župniku in mu zagrozil, da bo vsem faranom izdal njegove »škandale«, če mu takoj ne vrne zadolžnice. Puharich je priznal, da je pisal to pismo, pravi pa, da se je samo pošalil.

Anthony J. Klančar, znani prevajalec jugoslovanske literature v angleščino, je bil edini Jugosloven, ki se je udeležil na povabilo prof. Colemanove konference Zveze za moderne jezike v Cincinnati. Klančar je redni dopisnik znane The Slavonic Review, ki izhaja v Londonu.

V Mc Keespost je umrl John Benven, star 55 let. Zapustil je ženo, pet sinov in dve hčeri. Na Primorskem, kjer je bil rojen, pa živi še njegova mati in dve sestr. — **Na Božič je zadela kap,** ko se je vračal iz cerkve, Franka Tomšiča, starega 64 let. Bil je iz Sverca pri Hinjah in je prebival v Ameriki 35 let, in sicer v Clevelandu. — **V Clevelandu je umrla** tudi Mary Jurčič, rojena Bonko, vdova, stara 52 let. Bila je doma iz Št. Jakoba

pri Ljubljani. V Ameriko se je izselila l. 1902.

Avto ga je povozil. V Čikagu je avto do smrti povozil Antona Zevnika. Doma je bil z Velike vasi, fara Leskovec na Dolenjskem. Bil je mizar in je bil v Ameriki okoli 30 let. V Nantiju živi njegov brat Frank.

Osumljen požiga. Te dni so izpustili iz zaporu Franka Zakraška v Harriertu, Michigan. Obdolžen je bil, da je zažgal hišo Frana Novaka. Oba sta bila hudo sprta in ko je Novaku pogorela hiša, je obdolžil Zakraška, ki pa pravi, da ni požigalec. Ko je založil varščino, so ga izpustili, v februarju pride pa pred sodnike.

Žrtev nesreče v rudniku v North Besemerju je postal Frank Boznar. Voziček v rudniku mu je strl levo nogo. Zdaj se zdravi v bolnišnici.

Štorklja je po 18 letih obiskala družino Franka in Ane Vehar. Živela sta v zakonu 18 let brez otrok. Zdaj se je pa štorklja spomnila tudi te družine in jim prinesla 3. decembra zdravo in fletkano punčko. Mati in oče sta presrečna.

Pekovski mojster Feliks Benčič iz Brooklyna se je vrnil iz Slovenije, kjer je bil okoli dva meseca na oddihu. — V Clevelandu je umrla Mary Beck, rojena Zupančič. Doma je bila iz Kriške vasi pri Višnji gori. V Ameriko se je izselila leta 1902. — V Clevelandu je umrla Uršula Sirk, rojena Pucelj. Bila je med najbolj poznanimi in spoštovanimi Slovenkami v naselbini. Poznali so jo pod imenom Sirkova mati, ker je bila številnim otrokom rojakov botra. Umrla je 63 let stara. Rojena pa je bila v Selcah pri Dobrniču. V Ameriko se je izselila pred 45 leti. — **Mrtvega so našli** na domu Fr. Zajca v Braddocku. Zadušil se je, ker je zaspal ob odprti plinski pečici. — Bil je vdovec in je bival v Ameriki že 32 leti. — V Aurori je umrl Ludvik Skubic, star 65 let. — V Harrietu sta se poročila Anton Zakrašek in Marija Tauckar. Oba sta bila rojena že v Ameriki.

Skrivnosti govornikov

Možje, ki z besedo osvajajo svet

Politično življenje razgibavajo in oblikujejo v pretežni meri sposobni govorniki, ki znajo množico navdušiti in jo prepričati o tej ali oni stvari. Vsakdo ni sposoben za govornika, vsakdo nima tiste magične sile govornika, ki obvlada množico in jo potegne za seboj kot se pravi. Če premočimo danšnje politične voditelje v Evropi vidimo, da so se najboljše odrezali tisti, ki so imenitni govorniki.

Mussolini — ognjevit govornik

Med rutinirane in ognjevite evropske govornike je treba šteti zlasti sedanjega predsednika italijanske vlade Mussolinija. V trinajstih letih, odkar vodi krmilo italijanskega naroda, je imel več tisoč govorov. Mussolini je govornik, ki rad govori z vzvišenega mesta — z balkona, okna v drugem ali tretjem nadstropju, z visoke tribune ali vsaj kar s konjskega sedla. Italijanski fašistični vodja je skrajno temperamenten govornik, kadar govori, takrat ne govori le z glasom, ampak z rokami, z vsako mišico na obrazu, z vsem telesom. Takega govornika ustvari lahko edino fanatična zaverovanost v zmago ideje, ki jo propagira.

Macdonald je opešal

Prejšnji predsednik angleške vlade R. Macdonald je bil nekoč najognejvitejši govornik in ljudski tribun. Zadnja leta pa je ta njegova ognjevitost nenadoma ugasnila. Mož se je umiril. Sedaj govori hladno, pazi na vsako besedo, brez ognja in tiste magične sile, ki razgiblje množice. Sam pravi, da je njegova govorniška ognjevitost izginila, čim je prišel govoriti pred množico in parlamentom v svojstvu ministrskega predsednika Anglije. V tem svojstvu je moral svoj temperament brzdati in govoriti dostojanstveno, mirno in hladno. In kdo ve, če ni morda vprav zavoljo tega ob zadnjih parlamentarnih volitvah prišel ob svoj poslanski stolček. . . ?

Baldwin — odličen govornik

Sedanji predsednik angleške vlade S. Baldwin spada med najodličnejše angleške govornike. Zanimivo je, da

je Baldwin v svojem privatnem življenju pravcati Anglež, miren, hladnokrvn, preračunljiv. Na govorniški tribuni pa je ognjevit, temperamenten in nekoliko demagoški. Za Baldwinu kot govornika je značilno, da ob vseh važnejših točkah svojega govora silno prikupljivo gestikulira, kar na poslušalce močno vpliva.

Lloyd George — uporen govornik

Med najbolj imenitne sedanje govornike spada vodja angleških liberalcev Lloyd George. Njegova nekdanja tako silna stranka se je sicer skrčila na 4 poslance, toda Lloyd George je tudi sprito tega dejstva ostal takšen nepopustljivi politični borec, kakršen je bil, ko je bila njegova stranka na višku slave. Čeprav je že star, še danes ni zapustil govorniške tribune, svez in temperamenten poln nemira in upora na zborovanjih še vedno osvaja množico s svojim govorom. V svojem govoru rad gestikulira in tehnično še danes neverjetno obvlada svoj glas.

Hitler — najvztrajnejši govornik

Najvztrajnejši politični govornik pa je brez dvoma sedanji nemški Führer in kancler Adolf Hitler, ki prav za prav ne osvaja množice z zvokom svojega glasu ali s svojo postavo ali s svojo govorniško veščino — pa vendar osvoji vsakogar, ki ga čuje. Hitler ima precej brezbarven glas, geste so močno umirjene, ob govoru je sam dokaj miren in ravnodušen, čestokrat v govoru prekine, vzame čašo vode in pije in spet polagoma položi čašo na mizo. Hitler je miren in premišljen govornik, ki edino s svojo osebo sugestivnostjo nepojmljivo vpliva na množico in osvaja v tretjem cesarstvu srca in čustva nemških državljanov.

Astrološka napoved

za 22. januar

Dobri stav Urana vpliva ugodno na promet in vsa prometna sredstva. Prinaša tehniki uspehe. Za elektriko in radio je srečen dan. Izumitelji, konstruktorji, inženjerji, mehaniki itd. bodo imeli danes uspehe pri svojem delu. Paralela Mars-Saturn sicer nekoliko kali veselo lice današnjega dne, toda prizadela bo samo trgove in druge poslovne zadeve! ovirala bo razpečavo blaga in prinašala neprijetnosti z odjemalci in kupci. Za splošne poklicne zadeve pa je dan dober.

Današnji novorojenčki so pod dobro zvezdo. Bodo nadarjeni, brihtni in precej častihlepni. Treba pa jim bo skrbne modre vzgoje. Ne jih razvajati!

Ali ste že slišali, da je zdravnik dr. Žavba postal vnet spiritist? Vse večere presedi doma in kliče duhove mrtvih.

»Prav ima. Saj je razumljivo, da rad spet malo pokramlja s svojimi nekdanjimi pacienti.«

Ameriški senat je poveril posebnemu odboru, da prouči ogromne dobičke oboroževalne industrije med svetovno vojno. Zaslišali so tudi bankirja Morgana (desno), ki je priznal, da je priskrbel zaveznikom ogromne kredite v Ameriki in je na ta način Ameriko po načrtu prisilil, da se je svetovne vojne udeležila.

MAŠČEVALEC

Kriminalni roman.

21

Drugi del.

Prisega.

Minilo je skoraj že teden dni, odkar je bila Molly pripeljana v skrivnostno hišo v ulici zapadne obale, toda še do danes ni vedela, kje je in kaj nameravajo z njo.

Od zadnjih dogodkov ni več videla Jacka, pa tudi iz sobe še ni napravila koraka. Edino živo bitje, ki ga je vsak dan videla, je bila Eliza. A ta je bila zelo redkobesedna in Molly je sprevidela, da jo Eliza sovraži. To sovraštvo je Molly težko legalo na dušo in občutila je, da tega zapora ne bo mogla več dolgo prenašati...

Mollyna rdeča in okrogla lica so postala blede in upadla. Čeprav ni upala, da bo kmalu ali sploh kdaj rešena iz te ječe, je vendar hrepenela vsaj po spremembi; dolgočasni dnevi, ki so si enolično sledili, so jo spravili v obup. Zatopljena v otožne misli, je ždela v svoji sobici, v kateri je noč in dan gorela luč, ker ni bilo niti okna.

Nekega dne, ko se je njene duše spet pohotaval obup, so se oglasili zunaj nagli koraki, ki niso bili Elizini. In že je zaškrtal ključ v vratih. Molly je spustila šivanje in vstala. V sobo je stopil Jack.

»Ne bojte se, ničesar vam ne storim!« jo je nagovoril, videč, da je vsa prestrašena.

»Sedite, prosim, rad bi se z vami neka pogovoril.«

Usedel se je tudi on in jo nekaj časa molče gledal. Videl je, kako je blede in upadla.

»Zdi se mi, da ste zelo slabe volje«, je opomnil. »Imate kakšno pritožbo?«

Molly je močala.

»Zapor vpliva slabo na vaše zdravje, vidim, da bom moral drugače ukreniti. Zaenkrat vas še ne morem izpustiti, morate sami uvideti, gospodična. Dovolil vam pa bom nekoliko svobodnejšega gibanja. Ali je prav tako?«

Mollyne oči so zalile solze.

»Ako mislite, da sem to zaslužila«, je zahtevala.

»Ne mislite več na preteklost, vse to je že pozabljeno. Odslej boste lahko svobodno hodili po hiši, toda prej mi morate nekaj obljubiti...«

Vstal je in ji velel, naj gre z njim. Šla sta po dolgem hodniku in prišla v veliko sobo, ki je bila tako razkošno opremljena, da je Molly kar ostrnela. V steni te sobe je Jack odprl skrivna vrata, prijel Molly za roko in jo povedel v majhno čimnato, sredi katere je stala velika miza, pregrnjena s črnim suknom. Na mizi sta bili prižgani dve sveči, med njima pa je ležala mrtvaška glava.

Ko jo je Molly zagledala, se je komaj obdržala na nogah.

»Poglejte k mizi, dvignite desno roko in izgovarjajte za menoj, kar bom govoril,« ji je strogo ukazal Jack.

Molly je pokleknila.

Jack je počasi izgovarjal prisego, za njim jo je tiho ponavljala Molly.

Prisegla je da nikdar ne bo skušala pobegniti iz te hiše, da ne bo ostalih stanovalcev te hiše izpraševala, kaj se tu godi, ter da nikdar proti nikomur o vsem tem, kar je tu videla in slišala, ne bo znila besedice.

Po končani prisegi je Jack dejal:

»Moji ljudje pazijo na vsak korak vseh, ki stanujejo tu. Vsak po skus pobega bi torej bil zaman, pričrpani pa bodite, da vam potem ne bi prizanesel. Nedavno tega je neka ženska, ki je prav tako prisegla kot zdajle vi, skušala pobegniti.«

»Takrat«, je s povzdignjenim glasom nadaljeval, »takrat sta bili na mizi samo ti dve sveči. Pazite se, gospodična Molly - pazite se izdajstva in bega, — ker takrat bosta na tej mizi dve lobanji. Druga bo vaša!«

Molly je kriknila in omahnila. Jack jo je presregel.

»Moram se braniti na tak način«, je nadaljeval, »ker nimam drugačnega sredstva, da se obvarujem pred izdajstvom, ki me lahko ugnobi.«

Nato jo je odpeljal nazaj v njeno sobo, kjer ji je nekoliko odleglo.

»Odslej se lahko svobodno gibljete po hiši. Če bi se kdo drznil žaliti vas, ali pa se vam nespoštljivo približal, mi to takoj povejte. Znal vas bom varovati. Zdaj mi lahko očitete, da sem grozen človek — toda kar se tiče vaše časti, mi nikdar ne boste mogli ničesar očitati.«

Molly je sklenila roke in ga žalostno pogledala.

»Imate še kakšno željo?«

»Doma — mislijo, da sem mrtva in me objokujejo.«

Jack je dovolil, da sporoči domov, da je živa in zdrava. Pisati pa je morala naj nihče nikar za njo ne povzveduje. Kasneje da se bo že povrnila sama domov.

»To pismo bom še danes oddal, je obljubil Jack. Zdaj pa pride Eliza in vas povede v lepšo sobo, kjer boste odslej prebivali.«

Molly se mu je hotela zahvaliti, toda Jack je že vzel pismo in naglo odšel.

Stara znanka.

Nekega dne je stopilo v krčmo »Pri britanskem levu«, mlado dekle in čim jo je krčmar zagledal, je veselo vzkliknil. Bila je namreč — Bessie Wilkes.

»Oh, gospodična, vi ste se vrnili! Ali boste ostali pri nas? Odkar ste nas pustili, skoraj ni več gostov k nam. Hči se mi je tudi omožila, ostal sem popolnoma sam in zapuščen.«

»Ali bi res radi videli, da ostanim pri vas?«

»Seveda, seveda gospodična, z veseljem vas sprejemem«, je vzradoščeno vzkliknil stari krčmar in kar poskakoval. — »Pa menda ne boste zopet lovili kakšnega zločinca?« je malce zaskrbljeno pristavil.

»Ne, s policijo nimam več ni-

česar skupnega.«

»To me zelo veseli. He — se-«
»Jaj, kaj pa ti, Bessie!«
Tako je Bessie zopet postala natakarka. »Pri britanskem levu«. In krčmo so polnili nekdanji gostje, ki so že svojčas prihajali sem zaradi lepe Bessie.

Skrivna soba z malo linico je še vedno bila taka kot nekdanj. Toda zdaj ni nihče več prihajal tja. Bessie je upala, da spet pride kdaj tisti skrivnostni človek, ali vsaj kdo iz njegove družbe. Toda zaman je čakala. Minevali so dnevi, tedni, skrivna soba je ostala prazna.

Bessie si je vsakega gosta pozornostno ogledala, toda nikdar ni opazila kakšnega znanca iz Jackove družbe.

Nekega dne je vsa zamišljena stala pri oknu. Naenkrat se je zdrznila. Zdelo se ji je, da je nekdo vstopil v skrivno sobo. Takoj je stopila k zidu in odprla linico. V sobi je stal mlad človek.

»Čašo groga, prosim«, je naročil in zamišljeno gledal Bessie. Zdelo se mu je znano.

Bessie mu je prinesla pijačo. Tuji gost jo je gledal neprestano.

»Ali bi mi otehi izpolniti neko željo?« ga je vprašala in pri tem ljubko zardela.

»To je odvisno od tega, kaj želite«, je odgovoril.

»Ne bi bilo neizvedljivo. Imam pismo, ki ga je treba oddati tistemu možu s krinko.«

»Kaj — kdo pa ste vi?«

»Moje ime ni važno, toda on me dobro pozna. Ali mi hočete izpolniti to željo?« Proseče mu je prožila pismo.

»No, ustrezem vam že, toda še enkrat dobro premislite, ali ne bi bilo bolje, da to opustite. Če se za tem kaj skriva — bi mi bilo zelo žal za vas, gospodična, ki ste še tako mladi in — lepi.«

Svojevrstni časopisi

Si morete predstavljati, da je nekoč bil časopis, ki je radi prevelikega števila čitateljev moral prenehati izhajati? To se je zgodilo leta 1868. v majhni vasi Grumbach. Tam je ustanovil vaški učitelj časopis in je bil sam svoj urednik, založnik, upravitelj in tiskar. Tiskar prav za prav ni bil, kajti svoj časopis je pisal na roko. Sprva je list izhajal v sedemnajstih izvodih. Ko je število naročnikov narasčalo (o srečni časi!), je izdajatelj najel pisarje, ki so mu pomagali. Žalibog pa tudi ta pomoč ni bila zadostna, — pa je kmalu moral svoj list zaradi prevelikega števila naročnikov ustaviti.

»Slasten« časopis pa je izdajal neki pek v Baltimoru. List je bil iz tankega testa, popisan pa je bil s čokoladnimi črkami.

Za orjaka med časopisi pa lahko smatramo ameriški časopis »Illuminated Quadryble Constellation«. List vsebuje dvanaest strani po trinajst stolpcev in ima obseg 2,5 metrov višine in 1,30 m širine. Do izida prihodnje številke pa bomo morali temeljito potrpeti, kajti ta l. 1850. ustanovljeni časopis, izide samo na vsakih 100 let!

Nasprotje temu časopisu pa je angleški časnik »Little Standard«,

Iz domačih gajev

RADOSLAV RAZLAG:
SIROTA

*Mati ziblje, lepo poje,
Defe milo se smehljá,
Še ne ve za tuge svoje,
Ne za žalosti svetá.*

*Mati vmešje, zlata mama,
Milo joče deklica,
Po širokem svetu sama
Se ozira Milica.*

*Le za mamo srce bije,
Mamo išče le oko,
Mami le ljubezen klije,
Mamo usta klčejo.*

*Tam na grob ji venec dene
Zlahtnih rožic, lep, cvetič,
Z vencom deklica povene,
Nju zdaj nič ne loči več.*

Dr. Radoslav Razlag je bil rojen v Radoslavcih pri Ljutomeru l. 1826. V mladih letih se je udeležil kot rodoljubni pesnik. Bil je pristaš vseslovanskega jezika (nekakšen zmes vseh slovanskih jezikov, ki je ostala v praktičnem življenju brezposl. membna). Po stanu je bil odvetnik. Njegova najbolj znana knjiga je *Pesmarica* iz l. 1863. Iz te zbirke, ki je doživela dve izdaji, je povzeta tudi gornja pesem. Ponatisnjena je v pravopisu tedanje dobe. Še pred kakimi 30 leti so jo pri nas peli po vseh šolah, po svoji preprostosti in pristrčni toplini pa utegne ugajati tudi danes.

ki je samo 7,5 cm visok in 6 cm širok.

Neki petičen Anglež se je v svojem časopisu »Anti Top Hat« srdito boril proti cilindru. Ta časopis še dans izhaja; kajti dedič ekscentričnega »redaktorja« je po oporoki prisiljen k temu. Njegov čitateljski krog pa obsega samo tri ljudi: dediča in oba izvršilca oporoke.

Neki Američan je pred leti izdal časopis, ki ga je tiskal na hrbtu papirnatih srajc. Svojo idejo je patentiral, ameriška publika pa je navdušeno segala po tem časopisu.

Neki drugi Američan je tiskal časopis na platno, ki ga je čitatelj kasneje lahko porabil — kot kravato.

Pred približno petdesetimi leti je v Španiji izhajal časopis, tiskan na cigaretni papir. Kadar ga je čitatelj prebral, je zavil tobak in najnovejša poročila so se razblinila v — dimu.

Časopis, ki je bil tiskan samo za enega čitatelja, je bil namenjen papežu Levu XIII. S to posebno izdajo so mu hoteli prikriti njegovo nevarno bolezensko stanje, o katerem so vsi drugi časopisi obširno poročali.

V letu 1831. pa je v Franciji izšel časopis »Politični robec«. Ker so bili takrat zelo veliki davki na papir, se je neki založnik odločil, izdati časopis na blagu, in sicer v obliki robcov. Ker je takrat v Franciji pravkar razsajala huda epidemija naha, je imel ta »časopis« zelo visoko naklado, posebno še, ker je bil ta »politični robec« mnogo cenejši, kot pa navadni robel. Ko pa se je epidemija poglobila, je tudi časopis moral prenehati izhajati...

Procesije in molitve v Abesiniji

Dessie, 21. jan. Havas. Dasi so prepovedana vsa zbiranja na odprtih mestih zaradi letalskih napadov, so vendarle zaradi cesarjeve prisotnosti bili opravljeni vsi verski obredi ob priliki bogojavljenja. Vsakoletni krst na dan sv. Janeza je bili izvedeni snoči ponoči. Spreved je šel k reki, kjer je bil izvršeni obred. Na obali reke so odplesali svete ples. Ob zori so duhovniki izvršili blagoslov vode in množica si je polivala glave z vodo. Ko je izšlo sonce, so se procesije vrstile v cerkve, kjer so se nadaljevali verski obredi.

Italija za spravo?

Rim, 21. jan. z. V tiskajšnjih političnih krogih s posebnim zadovoljstvom povdarjajo udeležbo Italije na sedanjem zasedanju sveta DN v Ženevi. Čeprav obenem povdarjajo, da bo Italija brez ozira na levo ali desno šla svojo pot naprej, se vendar da razbrati, da je italijanska pripravljenost za spravo zdaj že močno narasla in da je odgovornim krogom prav zato še posebno ljubo, da imajo svojega zastopnika v Ženevi, kjer lahko stopi v ponovne stike z odgovornimi francoskimi in angleškimi državnik.

Italija se je opravičila

Rim, 21. jan. o. Italijanska vlada je poslala odgovor švedski vladi, v katerem obžaluje bombardiranje Rdečega križa in izjavlja, da se je to zgodilo zaradi okoliščin, da so bili šotori Rdečega križa me dostalimi šotori abesinske vojske.

Vojaška misija za Vzh. Afriko

Napoli, 21. jan. Havas. Vojaška misija, sestavljena iz častnikov avstrijske, ameriške, japonske in albanske armade, je zvečer odpotovala v Vzhodno Afriko, kjer bo obiskala eritrejsko in somalijsko fronto.

Schuschnigg in koroški Slovenci

Dunaj, 21. jan. u. Ob priliki sestanka voditeljev Domovinske fronte je bilo na Dunaju veliko manifestacijsko zborovanje, na katerem sta govorila zvezni kancelar dr. Schuschnigg in vodja Domovinske fronte knez Starhemberg. Dr. Schuschnigg se je v svojem govoru dotaknil tudi vprašanja narodnih manjšin v Avstriji in je dejal:

Naša država ima v svojih mejah tudi tuje narodne skupine, čeprav številčno ne pomenijo mnogo. Državno vodstvo pošilja tudi njim, v kolikor so zvesti Avstrijci, pristrane domovinske požrave. Mi ne bomo oropali njegove narodnosti nikogar, ki se priznava k državi. Smatramo celo za nalogo nemške Avstrije, da vpliva v narodnostnem pogledu spravi-

Koliko stane Italijo vsak njen kolonist v Afriki?

Rim, 21. jan. a. General Bollati je napisal v listu »Rassegna Coloniale« članek o kolonizaciji Libije, Eritreje in Somalije. V članku navaja, da je za osvojitve teh kolonij dalo življenje 700 častnikov, 30.000 italijanskih in 15.000 domačih vojakov. Najmanj dvakrat toliko je bilo število ranjencev. V zadnjih 40 letih je tedaj prelo svojo kri za veličino Italije najmanj 75.000 ljudi. Zdaj pa je v italijanskih kolonijah komaj 3000 kolonistov, to se pravi 3000 živih kolonistov nasproti 26.000 mrtvih

vojakov. Za vsakega živega kolonista je torej padlo 5 Italijanov in so štiri domačini izgubili svoje življenje. Če se k temu doda, pravi general Bollati, da se je v afriških kolonijah potrošilo najmanj dvajset milijard lir in se izdalo za dela, uradništvo in vojsko še kakih deset milijard, potem nam kaže račun, da je bilo za 3000 naših živih kolonistov v Afriki potrošenih okoli 20 milijard, to se pravi, da stane Italijo vsak njen sedanji kolonist v Afriki najmanj sedem milijonov lir.

Abesinska ofenziva na severu

London, 21. jan. Reuter. Brzjavke iz Addis Abebe in Desija, ki izvirajo iz abesinskih virov, še nadalje odrekajo da bi bili Italijani izvojevali neko zmago v Ogaden. Vendar pa isti krogi priznavajo, da so bila poslana rasu Desi velika ojačenja in da se vodi jo stalni spopadi med sprednjimi četami italijanske in abesinske armade. Danes se je vrnil v Addis

Abebo novi ameriški cesarjev svetovalec Colson iz Desija. V prestolnici Abesinije vlada prepričanje, da bo abesinski cesar sedaj krenil na severno fronto in takoj odredil abesinsko ofenzivo v Tigreji. Lahko italijansko topništvo in letalstvo stalno bombardirajo dnevno abesinske čete, ki hočejo z nenadnimi napadi ovirati Italijane na raznih točkah.

Pred novimi boji na jugu

Addis Abeba, 21. jan. DNB. Z južnega bojišča se doznava, da so Italijani že predvčerajšnjim ustavili protinapade, ker vrše pregrupacijo čet. V Mogadiš sta prispeli dve novi italijanski diviziji, ki bosta sodelovali pri novi italijanski ofenzivi v bližini Dola. Pa tudi

ras Desta je izvedel pregrupacijo svojih čet. Na obeh bregovih reke Ganale Doria in Ueb stoje abesinske čete, ki imajo nalogo, da vznemirjajo Italijane. Italijanske čete izvajajo medtem izvidniške pobode s tanki in oklopnimi avtomobili v smeri proti severu. Stopilo pa je v akcijo tudi letalstvo.

Španija veča letalstvo

Amsterdam, 21. jan. z. Španska vlada je v tiskajšnji tovarni aeroplanov Koolhoven naročila večje število dvomotornih letal - bombardierjev. Ne ve se za točno število.

Japonsko-kitajsko-mandžurski blok

Tokio, 21. jan. z. Minister za zunanje zadeve Hirota je imel večeraj v parlamentu velik govor, v katerem se je močno zavzemal za ustvaritev japonsko - kitajsko - mandžurskega bloka. Za izvedbo tega načrta pa so potrebni trije pogoji: 1. Kitajska mora brezpogojno pristati na sodelovanje z Japonsko. 2. Japonska bo v vsakem pogledu podpirala Kitajsko in 3. Kitajska prizna Mandžurijo, obenem pa tudi ne nasprotuje avtonomiji severne Kitajske.

Zasedanje v Ženevi

Ženeva, 21. jan. w. Včeraj se je začelo 90. zasedanje sveta DN. Poleg drugih zanimivih vprašanj je na dnevnem redu abesinsko vprašanje. Vendar pa na večerajšnji dopoldanski seji sveta to vprašanje ni bilo še obravnavano, zato pa je odbor trinajstovice popoldne imel svojo sejo. Seja je

Novi kralj —

Edvard VIII

Danes se bo najbrž v palači Sanit James sestal kronski svet, da proglasi novega kralja Edvarda za kralja Velike Britanije. V proglasu, ki se bo ob tej priliki izdal, bo rečeno: Po pravici nasledstva stopa na prestol vzvišeni in vsemočni princ od Walesa Edvard Albert Kristian Jurij Andrej Patrick David, ki se kot Edvard VIII proglašajo po milosti božji za kralja Velike Britanije, Irske, britanskih dominionov in drugih britanskih držav onstran morja in za branilca svete vere in cesarja Indije. Za danes ob 18. uri sta sklicana spodnja in gornja zbornica, da zaslišita urdno poročilo o spremembi na prestolu. Čez osem dni se obe zbornici zopet sestanejo, da položita prisego kralju Edvardu VIII.

Grobna tišina v Londonu

Vest o smrti pokojnega kralja Jurija V. je izzvala veliko vznemirjenje, tako v Londonu kakor tudi v notranjosti Velike Britanije. V teh mestih kakor tudi v prestolnici so se na ulicah globoko v noč zbirale velike množice prebivalstva, ki so čakale nova poročila iz Sandringhama. Ta poročila so bila v nekaterih križiščih objavljena s projektorji na platno. Ko je prispela vest, da je kralj Jurij V. umrl, so se vsi moški odkrili. Nastala je grobna tišina, ki jo je motil tod in tam britanjski tok.

Žene in otroci kleče in jočejo

Brž ko se je izvedelo za Reuterjevo vest, da kraljevo življenje ugaša, so bili prekinjeni vsi koncerti in vse radijske oddaje, vse javne prireditve in gledališke predstave. Po londonskih ulicah je zavladala naj večja živahnost. Ulice so polne ljudi in na obrazu vseh se bere veliko razburjenje in žalost. Pred buckinghamskim dvorcem se je je zbrala velika množica ljudi, ki je človeško oko ne more pregledati. Na mokrih ulicah kleče žene in otroci, jokajo in molijo.

Lloyd George je prekinil svoj dopust zaradi smrti Nj. Vel. kralja in odšel danes iz Tangeria v London.

Vse londonske radijske postaje so ob 10.22 ponovile poslednje uradno poročilo o smrti Nj. V. kralja, nato pa so odmolile Oče naš in so bili odpeti psalmi.

bila strogo tajna, vendar pa se izve, da je odbor trinajstovice sklenil, da bo v sredo seja odbora osemnajstovice. Na tej seji bo se moralo odločiti o vprašanju petrolejskih sankcij.

Splošen položaj je zelo negotov. Občuti se Lavalova nevtrálnost in rezerviranost, ki je posledica delikatnega položaja njegove vlade. Tudi predsednikovo vabilo, naj se zasedanje sveta čimprej konča zaradi zdravstvenega stanja angleškega kralja, je še poslabšalo položaj. Tekom današnjega dneva sploh ni bilo nobenih političnih senzacij. Oči vseh se uprte v London in Pariz. Opažena je navzočnost barona Aloisija.

Odbor trinajstovice je na svoji večerajšnji seji odklonil prošnjo Abesinije za posojilo.

Gospodarske vesti

40.000 svinj za Nemčijo. Novosadska svinjerejska zadruga je sklenila z nekaterimi tvrdkami v Nemčiji dobavni zaključek za 40.000 zaklanih prašičev. Zanimivo je, da je pogodbeni pogoji, da morajo prašiči tehtati najmanj po 100 kg. Kdo ve, če bo med temi 40.000 prašiči tudi kak iz Slovenije, ki bi tudi rada prodala kakšno malenkost?

Nov trgovinski zakon proučuje poseben skupščinski odbor. Načrt je bil sprejet in bo kot prvi predložen na zasedanju skupščine.

Naš sadni izvoz 1935. Jabolk smo izvozili 3270 vagonov, od tega odpada skoraj polovica na Slovenijo. Izvoz češpelj je znašal 2900 vagonov, grozdja 860 vagonov.

Naši dolžniki. V preteklem tednu se je nemški dolg v kliringu znatno povečal in je dosegel že 434 milijonov dinarjev. Porast tega dolga je v zvezi z znatno povečanim uvozom iz naše države. Bolgarija nam v kliringu dolguje 225.000, Turčija pa 368.000 fr. frankov.

Slovenska premogovna proizvodnja. Lansko leto je znašala proizvodnja TPD 1 milijon ton. Od tega je bilo prodanih 983.000 Ton.

Novi petrolejski vreli v Rusiji. Pri raziskovanju na polotoku Apšeron so bila odkrita obširna polja petroleja. Nek vrelc je silno močan in daje dnevno 800 ton nafte.

V ČSR so popili več vina. Lansko letni uvoz vina je znašal 7.753.923 l. vina. V primeri s prejšnjimi leti je ta uvoz silno porasel.

Romunija bi rada prodala 500 vagonov pšenice. V zvezi s to željo poskuša kjerkoli slasirati svoje odvišno žito.

Kadilci pozor!

V čistem kemičnem stanju je nikotin prav tako nevaren kot znan strup ciankalij, ki že v neznatni količini usmrti človeka v nekaj trenutkih. Če bi n. pr. človek zaužil 4 miligrame čistega nikotina, bi po dve ali tri dnevne hudih mukah in bolečinah podlegel zastrupljenju.

Kakor konja ga je žigosal

Varaždin, 20. jan. V Varaždinu se je zgodila v nedeljo prav čudna senzacija, o kateri je govoril ves Varaždin.

Zidarski pomočnik Franjo Višnjič je prišel v kovačnico Stanka Kovačevića. Prišel je po opravih. Kovač in zidar sta se pogovarjala o marsičem in tudi o abesinski vojski ter o Italijanih, ki zdaj radi kupujejo konje iz Jugoslavije. Tako sta se pogovarjala tudi o žigosanju konjev. Višnjič je nenadoma v glavo šnila misel, da bi se dal žigosati, toda samo za stavo. Pogodila sta se za dva litra vina. Višnjič se je seveda sam šalil, kovač je pa mislil zares. Morda je bil tudi tako zloben. Ko je zidar stal po tem pogovoru na dvorišču, se mu je kovač od zadaj tiho približal ter mu na lice pritisnil žig. In sicer številko 2. Z razbeljenim železom je tako zidar dobil v lice 6 cm dolg in 4 cm širok žig, s kakršnimi označujejo konje.

Čevljarji v borbi za svoj obstanek

V zaščito svojih interesov so domači čevljarji začeli zdaj novo energično akcijo, ki gre za tem, da se razbije kartel usnjarske industrije. V tem kartelu vidijo čevljarji glavne krivce kritičnega poroka, v katerem se nahaja danes domačo čevljarstvo.

— Na velikem zborovanju, ki ga je sklical akcijski odbor čevljarjev v Novem Sadu, je bila sprejeta resolucija, ki se obrača na vse čevljarje v državi, naj složno nastopajo, na pristojne oblasti pa da to akcijo čevljarjer podprejo.

Resolucija ugotavlja, da je glavni povzročitelj in krivec visokih cen in brezposelnosti samo kartel usnjarskih industrijev, ki jim en gre za čim večji dobiček. Prvo beseda v usnjarski industriji imajo bogataši, kakor je Ziga Deutsch iz Oseka, David Deutsch iz Kulé, Ziga Stern ali Hartmann iz Zagreba, Markus Deutsch iz Pančeva in drugi. Ti so s svojim kartelskim sporazumom pognali cene usnja tako visoko, da za čevljarje danes ni obstanka.

Akcijški odbor opozarja merodajne činitelje na to, da posamezne občine

nalagajo razne trošarine na izdelano obutev, in tako nevede podpirajo usnjarski kartel, in prosijo odpomči.

Nadalje ugotavlja akcijski odbor, da se je rečenim usnjarskim industrijem s spretno propagando posrečilo, zvaliti krivdo za brezposelnost celo na tvrdko Bata, (ustanovljeno s čisto slovanskim kapitalom ki je, tega najmanj kriva.

Akcijški odbor ugotavlja, da bi, če bi usnjarski industrijski kartel prodajal usnje vsaj po takih cenah, kakor jih ima tvrdka Bata v lastni proizvodnji, čevljarji lahko dosegli boljše življenjske pogoje, ker bi se povečalo število njihovih odjemalcev. Bill bi tudi vsi zaposleni. V ta namen se je lotil akcijski odbor širjenja ideje, da se povsod ustanove čevljarstva nabavljajo zadruga, k bodo prisilile usnjarske industrije, da znižajo cene, sicer si bodo zadruga drugje nabavljale svoje potrebščine.

Čevljarji ponovno apelirajo na merodajne kroge v nadi, da jih bodo ti podprli in da si bodo mogli nabavljati cenejše blago. Tedaj bi svoje obrtne izdelke lahko prodajali po isti ceni kakor tvrdka Bata.

Japonski ministrski predsednik Okada ima poleg državiških sposobnosti tudi velik smisel za družinsko življenje. Na sliki ga vidite, kako uči pisati z vso potrpežljivostjo svojega vnuka, težko japonsko abecedo.

— Kakšno vino želite? Belo ali rdeče?

— Da, mi belo, od njega mi vsaj ne bo nos pordel?

Makulturni papir

v večjih množinah
dobite v upravi „Glasa Naroda“

MALI OGLASI

Vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek 5 Din. Drž. in ban. davek 3 Din. Oglasniki, ki iščejo službe, plačajo samo po 25 par za besedo. Na pismena vprašanja je priložiti za odgovor 2 Din v znamkah. — Mali oglasi so plačljivi takoj pri naročilu

PRODAM

dobro ohranjeno pohištvo (spalnica) iz hrastovega furnirja. Naslov v upravi lista.

Gospodarska

podjetja kot: trgovine, industrije, hotele, restavracije, kavarnе, bufete, trafike, prodajalne, mlekarne in vsa druga obrtna podjetja prodajamo in posredujemo nakup hitro, vestno in uspešno. Informacije pošiljamo proti predplačilu Din 5.— v poštinih znamkah: Poslovna Pavle-ković — Zagreb — Ilica 144.

Hranilne knjižice

prodane ali kupite najbolje potom moje pisarne. Solidno poslovanje. Priložite znamko! Rudolf Zoré, Ljubljana, Gledališka ulica 12. Tel. 38-10

PREMOG
»Stanovsko«
(4900 kal.)

100 kg. Din 36.—
postavljeno na dom

LOJZE RESMAN
trg. kuriva
Borštnikov trg 2.
Tel. 33-53

Sostanovalec
v ceneno oskrbo sprejemem. Naslov v upravi lista.

Za 1. marec iščem 2 sobno stanovanje ob cesti proti št. Vidu. Ponudbe pod št. Vide na upravo lista.

IŠČEM HIŠNIKA
za vsa vrtna dela v vili na deželi. Prednost ima pensionist brez otrok. Dam prosto stanovanje. Naslov pove uprava »GLASA NARODA«.

MESTO

samostojnega knjigovodje - bilancista išče izkušen strokovnjak, vešč tudi kartotečnega sistema, za takoj ali pozneje. Cenj. ponudbe pod »Samostojen 315« na ogl. odd. lista.

GOSTILNA

s posestvom na periferiji Maribora se zaradi smrti prod. Naslov pove uprava »Glasa Naroda«

ZAKAJ?

Ker se sec znižanih cen kmalu poteče!

20. I. do 20. II.

Inventurna prodaja! Čistimo zalogo!
Znižali smo cene kvalitetnim čevljem
do 40%

VOLNA češljana za domačo rabo

V svojem velikem skladišču imam vedno na zalogi češljano volno v vseh barvah: belo, črno, rjavo, domačo in inozemsko. Kogar volna interesira, naj takoj zahteva brezplačne vzorce.

Cene izključujejo vsako konkurenco!

TODOR K. MITIĆ - trg. - Leskovac
Vardarska banovina.